

BÜNTETŐJOG ÉS BÜNTETŐELJÁRÁSI JOG

Dr Fejős István

Rendkívüli egyetemi tanár
Újvidéki Jogtudományi Kar

SZÓSZEDET

I .rész

közvetlenség elve
szóbeliség elve
diszpozitivitás elve
officialitás(hivatalbóliség) elve
az officialitás elve cselekvési kötelezettséget ró
a hatóságra
bizonyítékok szabad mérlegelésének elve
jogorvoslati jogosultság elve
nyilvánosság elve
teljes vagy népnilvánosság
korlátozott nyilvánosság
nyilvánosság teljes kizárása
fennállnak a nyilvánosság kizárásának okai
kétség esetén a terhelt javára döntés(in dubio
pro reo)
a védelem kedvezménye(favor defensionis)
kontradiktórium
ügymegismerési jog,ügyismereti jog(ok)
iratbetekintési jog
az eljárás tárgyáról való értesülési jog
felvilágosításkérési jog
közvetlen kérdés jog
jelenléti jog

joghatóság
területi elv,honossági elv
általános hatáskör
hatáskörrel rendelkezik
az illetékességet a bűncselekmény
felfedezésének helye alapozza meg
hatásköri(vagy illetékességi) összeütközés
esetén a közös felettes szerv dönt
a bíróság ítélkezési kötelezettsége
kitanítási kötelezettség

egyesbíró,kistanács,nagytanács,hivatásos
bíró,ülnök
elsőfok,másodfok,harmadfok
a hatáskört megállapította
a kerületi bíróságnak van hatásköre
a terhelt lakóhelye szerint
hivatalból veszi figyelembe
ítélőbíró
kiküldött bíró(elvégzi a bíróságon kívüli
bizonyítást)
megkeresés,megkeresett bíró
elfogulatlan eljárás
a bíró mérlegelése
kizárási ok,kizárási eljárás
kizárás megtagadása
bűnösítő(büntetőjogi felelősséget megállapító
)ítélet
felmentő ítélet
vádeltasító ítélet
vádeltető végzés
felfüggesztett
ítélet(Magyarországon:felfüggesztett
szabadságvesztés)

az ügyész utasítási joga
váddal rendelkezés
joga(vádemelés,vádképviselő,
,vádmódosítás,vádkiterjesztés, vádelejtés joga)
az ügyészséget vádemelési és vádképviselői
kötelezettség terheli

sértett
magánfél
a sértett az akinek a bűncselekmény valamilyen
jogát sértette vagy veszélyeztette

védő megbízása vagy kirendelése
 védőt választ, megbiz
 az eljárás minden szakában védő járhat el
 valakinek az érdekében eljár
 indítvány megfogalmazási díja
 a védő érintkezik a terhelttel
 a védő
 észrevételezési, indítványtételi, jogorvoslati, felsz
 ólalási és a terhelttel való érintkezési joga
 a terhelt felvilágosítása és kioktatása
 helyettes ügyvéd
 ügyvédjelölt
 díjazási és költségtérítési jog

tanú érdektelensége
 a tanú mentességi joga
 jogosulatlan vallomásmegtagadás
 a tanú vallomásáról felvett jegyzőkönyv
 hallomástanú
 a tanú megjelenési kötelezettsége, vallomástételi
 kötelezettsége, igazmondási kötelezettsége
 tanúdijhoz való jog
 törvényes bizonyítékként felhasználható
 a tanú vallomástételének akadályai
 tanúzási tilalom

igazságügyi szakértők (szakértői
 intézetek, pl. orvos-könyv-és műszaki
 szakértők, igazságügyi orvostani intézetek)
 eseti szakértők
 a szakvélemény szakértői leleltből és
 véleményből áll
 szakvélemény felülvizsgálata
 szakértő szakmai alkalmassága, kompetenciája

terhelt (gyűjtőfogalom)
 gyanúsított (a vizsgálat megnyitásáig)
 vádlott (vádemelés után)
 elítélt (a jogerős ítélet után)
 terhelttárs
 nincs igazmondási kötelezettsége
 nem lehet önvádra kötelezni, az önvád tilalma

szabadságot korlátozó kényszerintézkedések
 előzetes letartóztatás (a hazai jognak jobban
 megfelel a régebbi kifejezés, a vizsgálati
 fogság, mert nálunk az eljárás a vizsgálóbíró

által vezetett vizsgálatra és tárgyalási szakaszra
 oszlik. Magyarországon nincs bírósági
 vizsgálat, az előzetes eljárást az ügyész
 vezeti, ezért az ottani körülményeknek felel meg
 az előzetes leartóztatás kifejezés)
 összejátszás (kollúzió) veszélye
 bűnismétlés veszélye
 kiadatási őrizet (fogság)
 ha a terhelt fogva lesz...
 elkövetésen tetten ért személyt bárki elfoghatja
 elmevizsgálatra kötelez
 indítványát fenntartja
 úti okmány elvétele
 lakhelyelhagyási tilalom
 őrizetbe vétel
 elővezetés
 külön magatartási szabályokat köteles
 megtartani
 alakszerű határozat (pl. házkutatást elrendelő
 határozat)
 magánlakás sérthetlensége
 a keresett tárgyat önként adja ki
 az érdekelt (tulajdonos, lakó) aki a házkutatást
 elszenved
 elfoglalás, elfoglalást elszenvedő

a bírósági eljárás ténybeli és jogi feltételei
 fennállnak
 eljárás megindítása
 eljárási akadály
 büntetőeljárás megindítása
 eljárás megszüntetés
 társadalomra veszélyesség csekély foka
 hibás eljárási cselekmény szabályszerű
 megismétlése
 adhéziós eljárás
 a tárgyi eljárásban (abban/ebben az eljárásban)
 általános feljelentési jog
 feljelentési kötelezettség terheli, nem terheli
 idézés és értesítés
 kézbesítés hirdetményi úton
 kézbesítési megbízott
 értesítőlevél
 távolmaradás
 eljárás menete
 tárgyalás menete
 tárgyalás vezetése és rendjének fenntartása
 a vádhoz kötöttség elve

a vádon nem terjeszkedhet túl	esetleges szándék
vádbeli tényállás	vagyoni előny
vádirat kellékei	elkobzás
kellékhibás	vagyonelkobzás
főtárgyalás	próbára bocsátás megszüntetése
tárgyalás	a kár elbírálása az eljárást jelentősen késleltetné
határnap,határidő	bűnügyi költség megelőlegezése
elnapolja a főtárgyalást	iratok felterjesztése(a másodfokú bírósághoz)
félbeszakítja a főtárgyalást	lényeges eljárási szabálysértés
folytatólagos tárgyalás	abszolút és relatív eljárási szabálysértés
előzetes kérdés	teljes körben fellebbezhet
formátlan(nem formális)	fellebbezésre jogosult
jegyzőkönyvet készít	a fellebbezést írásban vagy szóban előadja
jelentést tesz(rendőrség)	a fellebbezés bejelentésére nyitva álló határidő
lényeges történések(jegyzőkönyvbe foglalása)	alakilag hibás fellebbezés(kizárt,nem jogosulttól
jegyzőkönyv kijavítása	származó vagy elkésett)
jegyzőkönyv kijavítására irányuló kérelem	visszavonja a fellebbezést
ügyszám	a felülbírálat terjedelme
bizonyítékok	tévesen vagy hiányosan megállapított
összegyűjtése,vizsgálata,mérlegelése	tényállás(Magyarországon :megalapozatlanság)
bizonyítás felvétele	másodfokú tárgyalás,fellebbezési tárgyalás
személyi és tárgyi jellegű bizonyítékok	az elsőfokú ítéletet hatályon kívül
terhelő(súlyosító)vagy mentő(enyhítő)	helyezi,helybenhagyja,megváltoztatja
bizonyítékok	új eljárásra utasítja
terhelő és mentő körülmények	pótnyomozás
a terhelt felelősségét enyhítő tények	ítélt dolog
valóság bizonyításának tilalma	rendkívüli perorvoslatok
eredeti és származékos bizonyítékok	perújítási indítvány(az ügyész),perújítási
közvetett és közvetlen bizonyítékok	kérelem(többi jogosult)
a bizonyítékok együttes megléte szükséges	perújítást elutasító végzés
bizonyítékokat egyenként és összeségükben	perújítást elrendelő végzés
értékeli	perújítási eljárás
bizonyítási teher	perújítás megengedhetősége
ténykérdés-jogkérdés	
bizonyítandó tény	
bizonyító erő	
bizonyítási indítvány	
kétséget kizáróan nem bizonyított tény a terhelt	
terhére értékelni nem lehet	
elmemegfigyelés	
erőszakkal stb.lefolytatott bizonyítás eredménye	
bizonyítékként figyelembe nem vehető	
védbeszéd(a védő)	
vádbeszéd(a vádló)	
tevékeny megbánás	
bűncselekmény hiánya	
a vádlott elkövette a terhére rótt cselekményt	
egyenes szándék	